

Sisäministeriö
kirjaamo.sm@govsec.fi
nina.vienonen@govsec.fi

Lausuntopyyntönnö 8.4.2022, Dnro VN/14247/2021-SM

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston (Tukes) lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi pelastuslain ja Pelastusopistosta annetun lain muuttamisesta

Tukes kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu esityksestä seuraavaa.

Esityksen kappaleessa 2.2.1 käsitellään asuntojen palovaroittimen hankinta- ja kunnossapitovastuuta. Palovaroittimen hankinta- ja kunnossapitovelvoitteesta on tarpeellista säätää pelastuslaissa nykyistä tarkemmin. Asuntojen osalta palovaroittimien hankinta- ja kunnossapitovastuu olisi perusteltua säätää yksiselitteisesti rakennuksen omistajalle.

Tukes on jo pelastuslain esiselvitysvaiheessa kannattanut asuntojen palovaroittimen hankinta- ja kunnossapitovelvoitteen siirtämistä rakennuksen omistajille ja puoltaa nyt asiaa koskevaa pelastuslain muutosta.

Kuten esityksessä on todettu, hankinta- ja kunnossapitovastuun muutosten voimaantulolle tarvitaan riittävän pitkä siirtymäaika, jotta taloyhtiöt ja muut asuinrakennusten omistajat voivat suunnitella, miten asian käytännössä järjestävät. Hankinta- ja kunnossapitovastuulle voidaan myös tarvita eripituiset siirtymäajat.

Tukes katsoo, että muutokset edellyttävät myös laajaa yhteistyötä eri vastuutahojen ja viranomaisten välillä. Tukes valvoo palovaroittimien vaatimustenmukaisuutta pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) nojalla. Tukes pitää siksi tärkeänä, että sille varataan tilaisuus osallistua mahdollisten tarkentavien ohjeistusten laadintaan.

Pelastuslain 6 §:n 1 momentissa säädetään, että nuotiota tai muuta avotulta ei saa sytyttää Ilmatieteen laitoksen antaman metsä- tai ruohikkopalovaroituksen aikana tai jos olosuhteet kuivuuden, tuulen tai muun syyn takia ovat sellaiset, että metsäpalon, ruohikkopalon tai muun tulipalon vaara on ilmeinen.

Momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että metsäpalovaroituksen ja ruohikkopalovaroituksen sijaan käytettäisiin termiä maastopalovaroitus.

Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankkeessa toimineen jaosto 2:n onnettomuksien ehkäisyä ja valvontaa koskevassa muistiossa (SM050:00/2019, 30.3.2021) sivulla 27 kohdassa ”Johtopäätelmät” todetaan avotulen teon kiellosta seuraavaa (suora lainaus):

”Avotulen teon kieltoa on tarpeen selventää erityisesti siitä näkökulmasta, mikä ei ole säännöksessä tarkoitettua avotulta. Säännöksen soveltamisen tueksi tarvittaisiin yhteistä ohjeistusta, jollaisia on esimerkiksi muissa Pohjoismaissa.

Kemikaaliturvallisuuslaissa säädetyt vaatimukset ja ilmoitusmenettelyt yhdessä pelastuslaissa säädetyn yleisötilaisuuden pelastussuunnitelman laatimisveloitteen kanssa ovat riittävät arvioimaan ilotulitusnäytösten turvallisen järjestämisen edellytykset. Sekä kemikaaliturvallisuuslaki että pelastuslaki sisältävät säännökset, joiden perusteella ilotulitusnäytöksen järjestämiselle voidaan asettaa ehtoja tai kieltää näytös.

Pelastuslakia olisi soveltamiskäytännön selventämiseksi ja yhdenmukaistamiseksi tarkistettava niin, että kemikaaliturvallisuuslain 97 §:ssä tarkoitettuja ilotulitusnäytöksiä olisi mahdollista järjestää kuivanakin aikana erityistä varovaisuutta noudattaen. Myös muu hallittu tulenkäyttö olisi mahdollista pelastuslain 16 §:n tarkoittamissa yleisötilaisuuksissa erityistä varovaisuutta noudattaen. Tällainen sääntely vastaisi mitä pelastuslain 7 §:ssä on säädetty kulotuksesta.”

Tukes katsoo, että edellä esitetyt jaoston päätelmät tulisi pyroteknisten tuotteiden käytön turvallisuuden ja tasa-arvoisen toiminnan mahdollistamiseksi ja edistämiseksi valtakunnallisella tasolla huomioida tässä uudistuksessa.

Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) mukaisena kuluttajapalveluiden turvallisuutta valvovana viranomaisena Tukes haluaa nostaa esiin huolen siitä, miten yleisötapahumiin liittyvien onnettomuuksien ehkäisy, onnettomuuksiin

varautuminen ja tapahtumien valvonta on jatkossa pelastuslaitoksissa resurssoitu. Tukes katsoo tarkoituksenmukaiseksi palveluiden ja tapahtumien huomioimisen jo onnettomuuksien ehkäisyssä, niihin varautumisessa ja valvonnassa lakitasolla ja toivoo, että kysymykseen kiinnitetään jatkossa pelastuslain uudistamisessa erityistä huomiota.

Pääjohtaja

Kimmo Peltonen

Ylitarkastaja

Mikko Poskiparta

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

